

Hoofdkantoor

Postadres Postbus 8456, 1005 AL Amsterdam

Bezoekadres
Naritaweg 10
1043 BX Amsterdam

Aan de voorzitter en de leden van de Vaste Commissie voor Sociale Zaken
en Werkgelegenheid van de Tweede Kamer der Staten-Generaal
Postbus 20018
2500 EA Den Haag

Postadres
Postbus 8456
1005 AL Amsterdam

T 0900 330 0300
F 020 68 44 541
I www.fnv.nl

Bank
63 50 33 178

Datum
27 mei 2013
Ons kenmerk
105/21/02
Onderwerp
Reactie op Zwartboek
Werken in de bijstand

Uw kenmerk

Telefoonnr.
020 58 16 647
E-mail
Adri.denBakker@vc.fnv.nl

Geachte dames en heren,

Op 5 juni a.s. bespreekt u in het Algemeen Overleg van de Vaste Kamercommissie voor Sociale Zaken een aantal onderwerpen over de WWB waaronder de reactie van staatssecretaris Klijnsma op het Zwartboek Werken in de bijstand. Ten behoeve van dit overleg vraagt de FNV uw aandacht voor de onderstaande zaken.

De FNV is blij dat werken in de bijstand geagendeerd staat, omdat er veel mis gaat in de uitvoering en u mede in de gelegenheid bent om dit te veranderen. Het is jammer dat de staatssecretaris de klachten afdoet alsof slechts een enkeling last heeft van slechte bejegening en alsof een enkeling van mening is dat er wellicht sprake is van verdringing. Onze bevindingen zijn anders.

Over werken met behoud van uitkering stelt de staatssecretaris dat dit nuttig kan zijn om te wennen aan een arbeidsritme. Maar de praktijk wijst uit dat ZZP-ers zonder WW-rechten en werknemers die via de WW in de bijstand raken, moeten gaan werken met behoud van uitkering. Mensen met recente werkervaring hebben een arbeidsritme. Die zijn gebaat met een andere vorm van ondersteuning. Bij de FNV zijn veel situaties bekend waar sprake is van verdringing. Als de gemeente iemand van het uitzendbureau moet inhuren om een bijstandsgerechtigde te vervangen die ziek is, dan is er sprake van verdringing. Als een schilder door de gemeente uitgeleend wordt aan een woningstichting om woningen te schilderen, dan is er sprake van verdringing. Een bijstandsgerechtigde die het werk doet dat voorheen zijn Wsw-geïndiceerde vrouw deed, dan is er sprake van verdringing. Als de

gemeente niet langer delen van de zorg of groenvoorziening uitbesteedt maar die taken laat uitvoeren door bijstandsgerechtigden, dan is er sprake van verdringing.

In vervolg op het Zwartboek zijn meerdere FNV Lokaalgroepen via een enquête gaan het inventariseren hoe het in hun gemeente gesteld is¹.

Uit 230 ingevulde enquêtes komt het volgende beeld naar voren:

- Meer dan de helft van de geënquêteerde bijstandsgerechtigden die werkt met behoud van uitkering is van mening dat dit traject niet bijdraagt aan hun kans op werk.
- 2 op de 3 zegt dat er geen trajectplan is of weet het niet. 1 op de 3 zegt een trajectplan te hebben, maar weet nauwelijks aan te geven wat daarin staat.
- Meer dan de helft van de plannen die men als alternatief indient om invulling te geven aan werken met behoud van uitkering, wordt afgewezen.
- Ruim meer dan de helft vindt dat de gemeente geen rekening houdt met wensen en met vaardigheden/vooropleiding.
- Men is vooral ontevreden over het gebrek aan begeleiding. Meer dan 60 procent zegt geen begeleiding te krijgen.
- Meer dan 40 procent zegt geen tijd te krijgen om te solliciteren tijdens 'werktijd'.
- Bijna de helft zegt dat hun werk voorheen gedaan werd door een betaalde kracht.
- Er bestaan forse verschillen tussen gemeenten in met name de tevredenheidsscores van bijstandsgerechtigden over de uitvoering van de trajecten.

Onze conclusie is dat hieruit blijkt dat er geen maatwerk geboden wordt, dat de trajecten niet op uitstroom gericht zijn; dat de begeleiding onder de maat is en dat er sprake is van verdringing.

De FNV ziet in de resultaten van de enquête aanleiding voor verandering en verbetering.

Wij vragen uw Kamer het volgende:

1. Te pleiten voor een breed onderzoek door de Inspectie Sociale Zaken en Werkgelegenheid hoe gemeenten invulling geven aan werken met behoud van uitkering en de tegenprestatie en of dit in overeenstemming is met de wettelijke kaders. Voor gemeenteraden zou het erg behulpzaam zijn als in de publicatie van een dergelijk onderzoek gemeenten bij naam genoemd worden. Gemeenten kunnen zich anders gemakkelijk hullen in anonimiteit.

2. Te pleiten voor heldere kaders in de WWB. Bijvoorbeeld hoe lang werken met behoud van uitkering toelaatbaar is. De FNV stelt dat 3 maanden voldoende is indien er daadwerkelijk een afstand tot de arbeidsmarkt is. Voor bijstandsgerechtigden die jarenlang gewerkt hebben is werken met behoud van uitkering volstrekt overbodig. Zij dienen een gewoon cao-loon te krijgen wanneer ze werken. Uit de enquêtes blijkt dat de meesten jarenlang gewerkt hebben. De staatssecretaris suggereert dat de grens bij 6 maanden ligt en de praktijk laat zien dat 2 tot 5 jaar voor komt. Invulling te geven aan 'beperkt in omvang en duur' bij de tegenprestatie. De staatssecretaris doet daar geen uitspraak over. Gevolg is dat rechters moeten gaan

¹ De selectie van gemeenten is dus niet vanuit het perspectief waar het niet goed loopt, maar waar lokaalgroepen actief zijn.

Datum
27 mei 2013
Ons kenmerk
105.21.02
Pagina(s)
3 van 3

invullen wat de politiek laat liggen. En de dupe zijn bijstandsgerechtigden, omdat procederen in ieder geval betekent dat men vaak verstoken is van inkomsten als gevolg van sancties.

3. Te pleiten voor een toets op additionaliteit ter voorkoming van verdringing uitgevoerd door de sociale partners in de Sociale Werkbedrijven. Werkgevers zien zich geconfronteerd met oneerlijke concurrentie wanneer commerciële bedrijven gaan werken met bijstandsgerechtigden zonder loon. Werknemers ervaren dat de lonen onder druk komen, en voor werkzoekenden wordt de werkgelegenheid nog krappere wanneer betaalde banen verdwijnen naar onbetaalde banen.

Met vriendelijke groet,

A handwritten signature in blue ink, appearing to read 'R. Kuin', with a long horizontal flourish extending to the right.

Ruud Kuin
Dagelijks Bestuurder FNV

cc: Staatssecretaris van Sociale Zaken en Werkgelegenheid, mevr. J. Klijnsma